

YENİ DÜZENLEME İLE KONKORDATO KURUMU VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

2004 sayılı İcra Ve İflas Kanununun “Konkordato” kurumu ile ilgili maddeleri, 7101 sayılı “İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile değiştirilmiş ve Resmi Gazetede 15.03.2018 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Konkordato uygulaması, İcra ve İflas Kanununun 285 ile 308. maddelerinde düzenlenmiştir. Konkordato ile “sermaye şirketleri ile kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılarak” borçlarını ödemeleri ve faaliyetlerine devam etmeleri hedeflenmiştir. Yapılan değişiklikle tacir olmayanlara da konkordato hakkı tanınmıştır.

Kimler konkordato talebinde bulunabilir?

Borçlarını vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu konkordato talebinde bulunabilir.

Ayrıca, iflas talebinde bulunabilecek alacaklılardan herhangi birisi de, gerekçeli bir dilekçeyle borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilir.

Konkordato talebinde bulunanlardan, iflasın ertelenmesinde olduğu gibi “borca batıklık” şartı aranmamaktadır.

Borçlar için nasıl bir talepte bulunulabilir?

Talepte bulunan firma toplam borçları için vade veya tenzilat talebinde bulunabilir. Ayrıca her iki hususu içeren bir talepte de bulunabilir.

Yetkili mahkeme

İflasa tabi borçlular için konkordato talebi, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki yetkili Asliye Ticaret Mahkemelerine yapılır. Ticaret Mahkemelerinin olmadığı yerlerde yetkili Asliye Hukuk Mahkemelerine müracaat edilir.

İflas Harcı

- a. Konkordatoda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden (Binde 2,27)
- b. Yapılandırma sonunda rehinli alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden (binde 1,13)

Projenin Kabulü İçin Gerekli Çoğunluk

Konkordato projesi, aşağıda belirtilen oranları aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş ise kabul edilmiş sayılır.

- a. Kaydedilmiş olan alacaklıların ve alacakların yarısını, veya
- b. Kaydedilmiş olan alacaklıların dörtte birini ve alacakların üçte ikisini

KONKORDATODA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Konkordato talebinin kabulünde en önemli faktör alacaklıların profilidir. Rehinli alacaklıların oranının yüksek olduğu hallerde projenin kabul edilme olasılığı düşük olacaktır. Çünkü konkordato talebinde bulunan firma ya tenzilat isteyecek, ya da vade isteyecektir. Alacağını teminata bağlamış alacaklılar ne tenzilat ne de vade konusuna olumlu yaklaşmayacaklardır.

Çünkü; zaten alacaklarının karşılığında borçludan almış oldukları teminatla, projede öngörülen imkanlardan hem daha fazla, hem de daha hızlı tahsil etme imkanına sahiptir. Bu nedenle, rehinli alacaklılarının oranı yüksek olan firmalar için kabul görme olasılığı çok düşüktür.

Konkordato talebinde bulunacak firmalar, öncelikle sunulan projenin alacaklılar tarafından kabul görüp göremeyeceğini çok iyi analiz ederek hareket etmelidir.

Konkordato talebinde yapı, hazırlanacak olan “Konkordato Ön Projesi”nin üzerine kurulacaktır. Bu nedenle, müracaatla birlikte mahkemeye sunulacak olan konkordato ön projesinin eksiksiz ve tüm talepleri içerecek şekilde hazırlanması gerekmektedir. Firmanın geçmiş performansı göz önünde bulundurulmalı ve günün ekonomik koşulları da dikkate alınarak gelecek projeksiyonu hazırlanmalıdır. Projede yer alacak talep ve sunulacak ödeme planı, borçlunun geçmiş performanslarıyla uyumlu olmalıdır.

Konkordato Ön Projesi, iflasın ertelenmesi uygulamasındaki iyileştirme Projesi gibidir. İflasın ertelenmesi talebinin kabulünde sunulan iyileştirme projesinin gerçekçi, uygulanabilir ve inandırıcı olması gerekmektedir. Bu hususa dikkat etmeyen firmalar abartılı rakamlarla projeyi hazırlayarak çok ciddi bir hataya sebebiyet vermişler ve projeleri kabul görmediği için haklarında iflas kararı verilmiştir. Mesela; geçmiş yıllarda yıllık cirosu 50 milyon TL’yi geçmeyen bir firma, projede 90 milyon ciro gerçekleştireceğini öngördüğünden, proje inandırıcı ve gerçekleştirilebilir bulunmamış ve iflas kararına maruz kalmıştır.

Ön proje hazırlanırken, özellikle iflasın ertelenmesi uygulamasında hazırlanan iyileştirme Projelerinde yapılan abartılı ve gerçeklerle örtüşmeyen fahiş hatalar yapılmamalıdır. Aksi takdirde projenin “uygulanabilir olduğu” yönünde bir görüş oluşması mümkün olmayacağı için konkordato talebi reddedilecektir.

Hazırlanacak ön projenin ayrıca Sermaye Piyasası Kurulu ya da Kamu Gözetim Kurumundan yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları tarafından raporlanacağını ve raporda “ön projenin kuvvetle gerçekleşme ihtimalinin bulunduğu” ibaresinin mahkeme tarafından aranacağı hususu da göz ardı edilmemelidir.

Çok önemli diğer bir husus ise sunulacak belgelerdir. Eğer yasa da belirtilen belgeler mahkemeye eksiksiz verilirse kısa sürede 3 aylık Geçici Mühlet verilerek şirket malvarlığının korunması için gerekli tedbirler alınacaktır. Eğer eksik dosya verilirse geçici mühlet verilmeyecek ve konkordato talebi reddedilecektir.

Konkordato talebinde sunulacak mali tablolar müracaat tarihinden en fazla 45 öncesine ait olmalıdır. Firma büyüklüğüne göre en az 15-20 günlük bir hazırlık dönemi yaşanacağından, mali tablo tarihi olarak mümkün olduğunca güncel bir tarih belirlenmelidir.

Uygulamada yetkili mahkemeye dosyanın sunulduğu an hemen geçici mühlet verilmemektedir. Bazı mahkemeler dosyanın eksiksiz sunulup sunulmadığını bilirkişi marifetiyle tespit ettirdikten sonra geçici mühlet verirken, bazı mahkemeler de 1 – 1,5 ay sonrasına duruşma günü vererek dosyanın tamam olup olmadığının o zaman değerlendirileceği yönünde karar vermektedirler.

İcra ve İflas Kanununun Geçici Mühletle ilgili 287. Maddesinin birinci fıkrası şöyledir;

“Konkordato talebi üzerine mahkeme, 286. maddede belirtilen belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit ettiğinde **derhal geçici mühlet kararı verir** ve 297. maddenin ikinci fıkrasındaki haller de dahil olmak üzere, borçlunun mal varlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır.”

Maddede görüldüğü gibi dosya eksiksiz sunulmuş ise “**derhal**” geçici mühlet kararı verilmelidir. Müracaatta gerekli değerlendirmeyi yapmadan 1-1,5 ay sonraya duruşma günü verilmesi, yasanın amacına ters düşmektedir. Aynı hata iflasın ertelenmesi uygulamasında da yapılmakta ve tedbir verme süreci gereksiz yere uzatılırken, İİK’nun 179-a maddesine 14.01.2011 tarih 6103 sayılı kanunun 41. maddesiyle “derhal” ibaresi ilave edilerek, gerekli işlemlere başlamayarak tedbir verilmesini geciktiren mahkemelerin hızlı hareket etmeleri sağlanmıştır.

İflasın ertelenmesi uygulamalarının ilk yıllarında mahkemeler tarafından farklı kararlar verilmesinin önüne, yerleşmiş Yargıtay İçtihatları ile geçildi. Kanunu yorum ve uygulamada mahkemelere Yargıtay İçtihatları yol gösterici oldu. Hukuka uygunluk denetimi yapan Yargıtay, yasanın ne surette ve hangi durumlarda kullanılması gerektiğini kriterlere bağlayarak olması gereken yol haritasını belirlemiştir.

Konkordato hakkında yeni yapılan son değişikliklerden sonra konkordato kurumu hakkında yerel mahkemeler, İstinaf Mahkemeleri ve Yargıtay tarafından kesinleşmiş yerleşik herhangi bir karar şu an için bulunmamaktadır. İlerleyen yıllarda verilecek yerleşik kararlarla yasanın özüne uygun bir süreç yaşanacağı kanaatini taşımaktayız.

Sonuç olarak, ilgili mevzuat tam ve eksiksiz uygulandığı takdirde, konkordato kurumunda başarılı olma imkanı bulunmaktadır. Özellikle 286. Maddede belirtilen belgeler yasanın istediği format ve bilgileri doğru bir şekilde yansıtmalıdır. Projede yazılması değil, kabul görmesi çok önemlidir.

Çok önemli bir diğer husus ise sunulacak konkordato ön projesinde tüm taleplerin yer almasıdır. Çünkü yasanın değişik maddelerinde sürekli “konkordato projesinde belirtilmek şartıyla” ibaresi yer almaktadır. Buradan anlaşılan yorum şudur; konkordato projesinde belirtilmeyen talepler daha sonra kabul edilmeyecektir.

Konkordato talebinde bulunan iflasa tabi firmanın talebi reddedildiği takdirde, eğer iflas koşullarını taşıyorsa hakkında mahkeme tarafından re’sen iflas kararı verilecektir. İflas koşullarını taşımayan firmaların sadece talepleri reddedilmiş olacaktır. Borca batık olma hali bir iflas sebebidir.

Birbirleriyle kefalet ilişkisi olan grup şirketler, her bir şirket için ayrı ayrı ön proje ve gerekli diğer belgeleri hazırlamak suretiyle tek dava dosyasıyla müracaatta bulunabilirler.

Konkordato talebinde bulunacak borçluların İcra ve İflas Kanununun ilgili maddelerini çok dikkatli yorumlamaları ve yeni düzenleme sonrasında mahkemeler tarafından yapılan uygulamaları takip etmeleri, bu konuda kendilerine önemli katkı sağlayacaktır.